

Participatie- en communicatieplan planuitwerkingsfase Baarlo – Hout-Blerick

Project Baarlo - Hout-Blerick

Titel **Participatie- en communicatieplan
planuitwerkingsfase Baarlo – Hout-Blerick**

Subtitel **Project Baarlo - Hout-Blerick**

Datum **26 april 2024**

Versie **1.0**

Status **Definitief**

zaaknr. **2022-Z12197**

documentnr. **WLDOC-617755526-1328**

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWBAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van Bart van Kruisbergen (omgevingsmanager) in samenwerking met:

Naam	Functie	rol
Marita Cals	Omgevingsmanager	Waterschap Limburg
Marleen Weijters	Communicatie adviseur	Waterschap Limburg
Sophie Nijskens	Junior omgevingsmanager	Waterschap Limburg

Dit document is vrijgegeven Bart van Kruisbergen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Het project Baarlo – Hout-Blerick	4
2.1	Proces en planning	5
2.2	Visie en Aanpak Planuitwerkingsfase	6
3	Participatie	6
3.1	Werken volgens de Omgevingswet	7
3.2	Terugblik: participatie tot en met verkenningsfase	8
4	Participatie in de planuitwerkingsfase	9
4.1	Participatie per maatregel	9
4.2	Participatie doelgroepen	11
4.3	Participatiemomenten	12
4.4	Participatievormen	12
4.5	Doorkijk participatie realisatiefase	13
5	Conditionerende onderzoeken en grondverwervingsproces	13
5.1	Conditionerende onderzoeken	13
5.2	Grondverwerving	14
6	Communicatie	14
6.1	Algemene communicatieaanpak	14
6.2	Altijd in contact	16

1 Inleiding

Onze Maas. Onze veiligheid. Om de inwoners en bedrijven in het Maasdal te blijven beschermen, werken we iedere dag aan sterke dijken. Dat vraagt om slim samenspel met partners en betrokkenen. Samen bepalen we wat belangrijk is voor het gebied. Zo ook bij het project Baarlo – Hout-Blerick, onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Rijkswaterstaat (RWS), Provincie Limburg, de gemeenten Peel en Maas en Venlo en Waterschap Limburg werken samen aan het project Baarlo – Hout-Blerick. In het project worden verschillende maatregelen gerealiseerd. Waterschap Limburg is de trekker van het project en heeft hiervoor een projectteam beschikbaar gesteld.

In dit plan staat op hoofdlijnen beschreven wat het project inhoudt, wat er gaat gebeuren en hoe we met de omgeving (partners en betrokkenen) communiceren en participeren. Dit plan dient als basis en kader voor de verdere uitwerking van de participatie per maatregel, waarbij ook meer ruimte is voor maatwerk.

Om maatregelen tijdig te kunnen uitvoeren, is in het Programma Baarlo – Hout-Blerick de keuze gemaakt in de MIRT¹-planuitwerkingsfase de maatregelen in aparte projecten uit te werken. Voor elke maatregel worden separate besluitvormingsprocedures doorlopen. De te doorlopen procedures worden naast elkaar en na elkaar doorlopen.

2 Het project Baarlo – Hout-Blerick

In het project Baarlo – Hout-Blerick bouwen we veilige dijken op een toekomstbestendige plek. We versterken de huidige dijk in Baarlo Midden, leggen een nieuwe dijk aan in Baarlo Zuid en verleggen de dijk landinwaarts bij Laerbroeck (Hout – Blerick) om ruimte voor de Maas te behouden (systeemmaatregel). Dit heeft impact op de mensen en het gebied. Als het gebied toch op de schop gaat, pakken we in één keer meerdere projecten aan.

De monding van de Kwistbeek wordt heringericht en er worden kwelgeulen aangelegd om betere omstandigheden te creëren voor planten en dieren die van oorsprong in de beek en de rivier thuishoren. In Laerbroeck onderzoeken we met de bewoners, ondernemers en natuurinstanties een veilige en toekomstbestendige inrichting van het gebied. Bij de Hummerenweg onderzoeken we samen met de ondernemers en bewoners een verandering van het gebied, waarbij herinrichting en de sloop van kassen centraal staan. Voor het buitendijkse gebied worden evacuatie routes aangepast om bij hoogwater tijdig en veilig te kunnen evacueren.

Het ministerie van IenW, RWS, Provincie Limburg, de gemeenten Peel en Maas en Venlo en Waterschap Limburg werken samen aan het project Baarlo – Hout-Blerick. Een integrale gebiedsontwikkeling, gericht op een hoogwaterveilig en aantrekkelijk Maaslandschap, nu en in de toekomst.

¹ Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport

2.1 Proces en planning

Het project Baarlo – Hout-Blerick kent een gefaseerde aanpak die gebruikelijk is bij projecten in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) en het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De fasering bestaat uit de fasen: verkenning, planuitwerking en realisatie.

In 2016 is de MIRT-verkenning gestart. Er is een intensief participatieproces doorlopen met omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers, keukentafelgesprekken en inloop- en informatiebijeenkomsten, in samenhang met de formele planologische procedure. Hiervoor is in het voorjaar van 2018 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld en de mer-procedure gestart.

Het Ontwerp Programma (met voorkeursalternatief) en het Plan-MER hebben in 2021 ter inzage gelegen. Iedereen had de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Met het vaststellen van het Programma in juni 2023 en het hierin opgenomen voorkeursalternatief is de MIRT-verkenningsfase formeel afgerond.

Nu start de MIRT-plansuitwerkingsfase. Deze fase bestaat uit het verder uitwerken en inpassen van de maatregelen uit het voorkeursalternatief in de omgeving, inclusief alle onderzoeken die nodig zijn voor het in beeld brengen van de effecten en eventueel benodigde mitigerende en compenserende maatregelen.

Voor de waterkering (dijkversterking en dijkverlegging als systeemmaatregel) is een Projectbesluit Omgevingswet (voorheen Projectplan Waterwet) verplicht. Tevens wordt voor de dijk opnieuw de mer-procedure doorlopen. Voor het beekherstel en voor de aanleg van kwelgeulen worden afzonderlijke (niet-verplichte) projectbesluiten opgesteld en aparte mer-procedures doorlopen.

Een Ontwerp Projectbesluit wordt ter inzage gelegd en iedereen die wil, kan hier een zienswijze op indienen. In een nota van antwoord worden de zienswijzen beantwoord en wordt toegelicht in hoeverre de zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijziging van de ontwerpbesluiten. Degenen die een zienswijze hebben ingediend, ontvangen hier een brief over.

De vastgestelde besluiten worden opnieuw ter inzage gelegd samen met de nota van antwoord. Het projectbesluit treedt vier weken na bekendmaking van het vastgestelde besluit in werking. Tegen het vastgestelde projectbesluit kan beroep worden ingediend bij de Raad van State. Dit kan worden gedaan door belanghebbenden. Ook niet-belanghebbenden kunnen beroep indienen, als zij een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerp-besluit.

2.2 Visie en Aanpak Planuitwerkingsfase

Duidelijkheid naar bewoners

Door de lange doorlooptijd van de verkenningsfase, verkeren bewoners en ondernemers van het gebied al lange tijd in onzekerheid. Dit geldt voor alle bewoners en ondernemers die mogelijk geraakt worden door de voorgenomen maatregelen, en met name voor de bewoners die als gevolg van de dijkverlegging buitendijks komen te wonen en niet veilig in het gebied kunnen blijven wonen. Dit vraagt om keuzes maken, doorpakken en waarmaken, zodat we de bewoners weer toekomstperspectief kunnen geven.

Tempo maken door te werken met verschillende snelheden

In de verkenningsfase werd de voortgang van het gehele project bepaald door een specifiek onderdeel/onderdelen van de totale opgave. Door alle betrokken partijen is de ambitie geuit om daar waar we tempo kunnen maken, dit ook te gaan doen. We willen voortgang laten zien en duidelijkheid bieden. Aanleiding hiervoor is onder andere:

- Het hoogwater van zomer 2021. Het hoogwater heeft de druk vergroot (zowel bestuurlijk als vanuit de omgeving) om zo snel mogelijk de keringen te versterken en de evacuatieroutes op te hogen;
- De deadline voor het gereed hebben van de beekherstelopgave en de aan te leggen kwelgeulenopgave om te voldoen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water² (KRW). Deze deadline is december 2027.

De communicatie en participatie dient daar op aan te sluiten.

3 Participatie

Het project Baarlo – Hout-Blerick is al in een vroeg stadium gestart met participatie (zie paragraaf 3.2). De maatregelen voor de dijkversterking, dijkverlegging, kwelgeulen, beekherstel, verbetering evacuatieroutes en gebiedsontwikkelingen gaan effecten hebben waarmee inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden en gebruikers van het gebied te maken krijgen. Daarnaast hebben deze partijen ook kennis van het gebied en kunnen zij aangeven aan welke zaken er aandacht besteed moet worden bij de verdere uitwerking van de maatregelen. Wij maken net zoals in de verkenningsfase ook in de MIRT-planuitwerkingsfase gebruik van deze kennis en inbreng van de betrokken partijen in het gebied.

De constructieve samenwerking willen we handhaven en verder uitbouwen. Dit doen we door iedereen:

- te informeren over de inhoud en het proces van het project;
- in staat te stellen om tijdig inbreng te leveren, bijvoorbeeld tijdens de informatiebijeenkomsten, de ontwerpbijspraken over bijzondere ontwerpgegevens, spreekuren of in de formele inspraakprocedures;
- terugkoppeling te geven over de wijze waarop aangedragen ideeën en suggesties in de plannen zijn verwerkt en de reden daarvan.

² Kaderrichtlijn Water heeft als doel de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te waarborgen.

Voor participatie gelden de volgende drie algemene uitgangspunten:

- het projectteam treedt duidelijk, transparant en betrouwbaar naar buiten toe;
- participatie is maatwerk: er is geen standaard manier waarop participatie plaatsvindt;
- het managen van de verwachtingen van participanten bij de start van het participatieproces of van een volgende fase is essentieel: hoe ziet het proces eruit, wat is de status van de inbreng van betrokkenen en wie besluit wanneer waarover?

Het participatieniveau bij het project Baarlo – Hout-Blerick is raadplegen (zie figuur 2). Het projectteam organiseert de participatie, geeft informatie en houdt belanghebbenden inhoudelijk en procesmatig op de hoogte. Meningeën, ervaringen en ideeën worden actief geïnventariseerd en waar mogelijk ook verwerkt in het ontwerp en in het projectbesluit. Participatie geeft overigens geen garantie dat uw inbreng altijd wordt overgenomen en/of verwerkt. Wanneer u ideeën inbrengt gaan wij hierover met u in gesprek en laten zien welke belangen er nog meer spelen, met welke wettelijke en beleidsmatige spelregels we te maken hebben. En hoe we rekening houdend met dit alles komen tot een zorgvuldige afweging en besluitvorming.

Participatieniveaus nader toegelicht

Beslissen: Waterschappen hebben vanuit de wet- en regelgeving specifieke taken toegewezen gekregen. De bevoegdheid overdragen aan andere partijen, of hen laten meebeslissen, is daarom niet aan de orde bij Waterschap Limburg.

Coproduceren: Waterschap Limburg en betrokkenen bepalen samen de agenda en zoeken samen naar oplossingen. Het waterschap verbindt zich aan deze oplossingen in de besluitvorming. De rol van de belanghebbende is samenwerkingspartner.

Adviseren: Het waterschap bepaalt de agenda, maar belanghebbenden kunnen problemen en oplossingen aandragen. Deze ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. Het waterschap verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan beargumenteerd afwijken. De rol van de belanghebbende is adviseur.

Raadplegen: Het waterschap bepaalt de agenda, maar ziet belanghebbenden als gesprekspartner. Meningeën, ervaringen en ideeën worden geïnventariseerd, maar zijn voor het waterschap niet bindend. De rol van de belanghebbende is geconsulteerde.

Informerend: Het waterschap bepaalt de agenda voor de besluitvorming en houdt belanghebbenden op de hoogte. Belanghebbenden hebben geen inbreng.

Figuur 2. Participatieniveaus

3.1 Werken volgens de Omgevingswet

Het project Baarlo – Hout-Blerick omvat meerdere projecten. De partijen werken hier samen aan, waarbij iedere organisatie zijn eigen bevoegdheid houdt.

In het project Baarlo – Hout-Blerick wordt nu toegewerkt naar Projectbesluiten volgens de Omgevingswet. Waterschap Limburg is namens de partijen trekker van het project.

Dit participatieplan is opgesteld volgens de regels uit de Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving in één wet. De wet is ingegaan op 1 januari 2024. Het project Baarlo – Hout-Blerick werkt reeds vanaf de start van het project in de geest van deze nieuwe wet.

Het voorliggende participatie- en communicatieplan beschrijft op hoofdlijnen hoe inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden en belangstellenden in de MIRT-planuitwerkingsfase worden betrokken bij het project Baarlo – Hout-Blerick. Per maatregel is een participatie- en communicatieplan opgesteld. Dat wil zeggen dat voor de dijkversterking en dijkverlegging, voor de kwelgeulen en voor het herstel van de Kwistbeek, de processtappen en de doelgroepen die worden betrokken verder worden geconcretiseerd. Het participatieproces voor de gebiedsontwikkeling Hummerenweg en de buitendijkse evacuatie routes wordt getrokken door de gemeente Peel en Maas.

3.2 Terugblik: participatie tot en met verkenningsfase

Vanaf de start van de verkenning in 2016 zijn de verschillende overheden middels diverse overlegstructuren betrokken bij het project. Dit is als volgt vormgegeven:

- In de Ambtelijke Begeleidingsgroep (ABG) heeft overleg plaatsgevonden met betrokken ambtelijke vertegenwoordigers voor het project Baarlo – Hout-Blerick. Betrokken overheden zijn het ministerie van IenW, RWS, Provincie Limburg, gemeente Peel en Maas, gemeente Venlo en Waterschap Limburg;
- Er was een periodiek overleg met de stuurgroep HWBP Noordelijke Maasvallei, waarbij Waterschap Limburg samenwerkt met partners als RWS, het ministerie van IenW, Provincie Limburg en alle Maasgemeenten. Hierin werd op hoofdlijnen ingezoomd op projecten, waaronder Baarlo – Hout-Blerick; Tijdens de verkenningsfase van project Baarlo – Hout-Blerick is de stuurgroep HWBP Noordelijke Maasvallei overgegaan in Bestuurlijk Platform HWBP Waterschap Limburg;
- Voor project Baarlo – Hout-Blerick is een Bestuurlijk Overleg ingesteld dat bestuurlijke richting geeft tijdens het proces en besluitvorming voorbereidt. In het Bestuurlijk Overleg Baarlo – Hout-Blerick hebben het ministerie van IenW, RWS, Provincie Limburg, gemeente Peel en Maas, gemeente Venlo en Waterschap Limburg zitting.

In de MIRT-verkenningsfase zijn het gebied, de opgaven, kansen en knelpunten verkend en zijn kansrijke oplossingen voor de opgaven uitgewerkt. Er hebben veel bijeenkomsten en ontwerpessies plaats gevonden voor het gehele gebied, per deelgebied en maatregel. Al met al waren in dit intensieve omgevingsproces vier ronden gebiedsparticipatie te onderscheiden:

- Informatie- en kennismakingsronde met belangen- en kansenscan;
- Oplossingsronde – deel 1: kansrijke oplossingen;
- Oplossingsronde – deel 2: uitwerking en afweging alternatieven en varianten;
- Zienswijzeronde na het ter inzage leggen van het Ontwerp Programma en Plan-MER.

Belangstellenden en belanghebbenden konden gedurende het participatieproces in de verkenningsfase ideeën, oplossingsrichtingen, initiatieven en aandachtspunten inbrengen.

Vanaf de start van de verkenning is samen met de omgeving, waaronder inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van belangen en belangenverenigingen uit het gebied toegewerkt naar een voorkeursalternatief. Sinds najaar 2016 zijn het gebied, de opgaven, kansen en knelpunten verkend en zijn kansrijke oplossingen uitgewerkt tot een voorkeursalternatief.

- Er is een intensief participatieproces doorlopen. Dit bestond uit vele bijeenkomsten met omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers en informatie-/inloopbijeenkomsten. In de eerste jaren waren deze breed ingestoken. In de loop van de verkenningfase is gaandeweg overgegaan naar bijeenkomsten en omgevingswerkgroepen per deelgebied en opgave;
- Belangstellenden en belanghebbenden hebben ideeën, oplossingsrichtingen, initiatieven en aandachtspunten ingebracht. Deze zijn vastgelegd in het stakeholdersysteem. Een deel is (onderbouwd) opgenomen in het voorkeursalternatief en Ontwerp Programma;
- Ook zijn er keukentafelgesprekken en (inloop)spreekuren gehouden en was het project bereikbaar via website, e-mail en telefoon;
- Begin juli 2019 hebben bestuurders uit de regio een [regionale voorzet](#) voor vier van de zes systeemmaatregelen, waaronder Baarlo – Hout-Blerick opgesteld en aangeboden aan de minister van IenW;
- Op 11 juli 2019 bezocht de minister het gebied en ging in gesprek met betrokkenen over de impact van de systeemmaatregelen, waaronder ook Baarlo – Hout-Blerick en over het feit dat ze al jaren wachten op duidelijkheid. Bij dat bezoek hebben bewoners van Laerbroeck een bewonersplan voor de herinrichting van het gebied Laerbroeck aangeboden aan de minister;
- In november 2019 vraagt de minister de regio om het voorkeursalternatief (VKA) met respect voor de belangen van de bewoners verder uit te werken en vrij te geven voor inspraak, volgend op de belangrijkste punten uit de [regionale voorzet](#);
- Vanwege de coronapandemie kon in 2020 en 2021 een aantal bijeenkomsten niet fysiek doorgaan en zijn alternatieve online sessies en inloopbijeenkomsten, rekening houdend met de 1,5 meter afstand, gehouden. Het project was te allen tijde bereikbaar voor suggesties en vragen;
- In 2021 hebben de gemeenten Peel en Maas en Venlo, het ministerie van IenW, Provincie Limburg en Waterschap Limburg bestuurlijk ingestemd met het voorkeursalternatief (vastgelegd in het Ontwerp Programma) en de milieueffectrapportage (Plan-MER), waarna het zes weken ter inzage kwam te liggen. Tijdens de ter inzage periode kon iedereen zijn of haar mening op de documenten geven door een zienswijze in te dienen;
- In juni 2023 is het Programma Baarlo – Hout-Blerick met bijbehorende documenten en het Voorkeursalternatief vastgesteld. Hiermee is het project overgegaan naar de MIRT-planuitwerkingsfase.

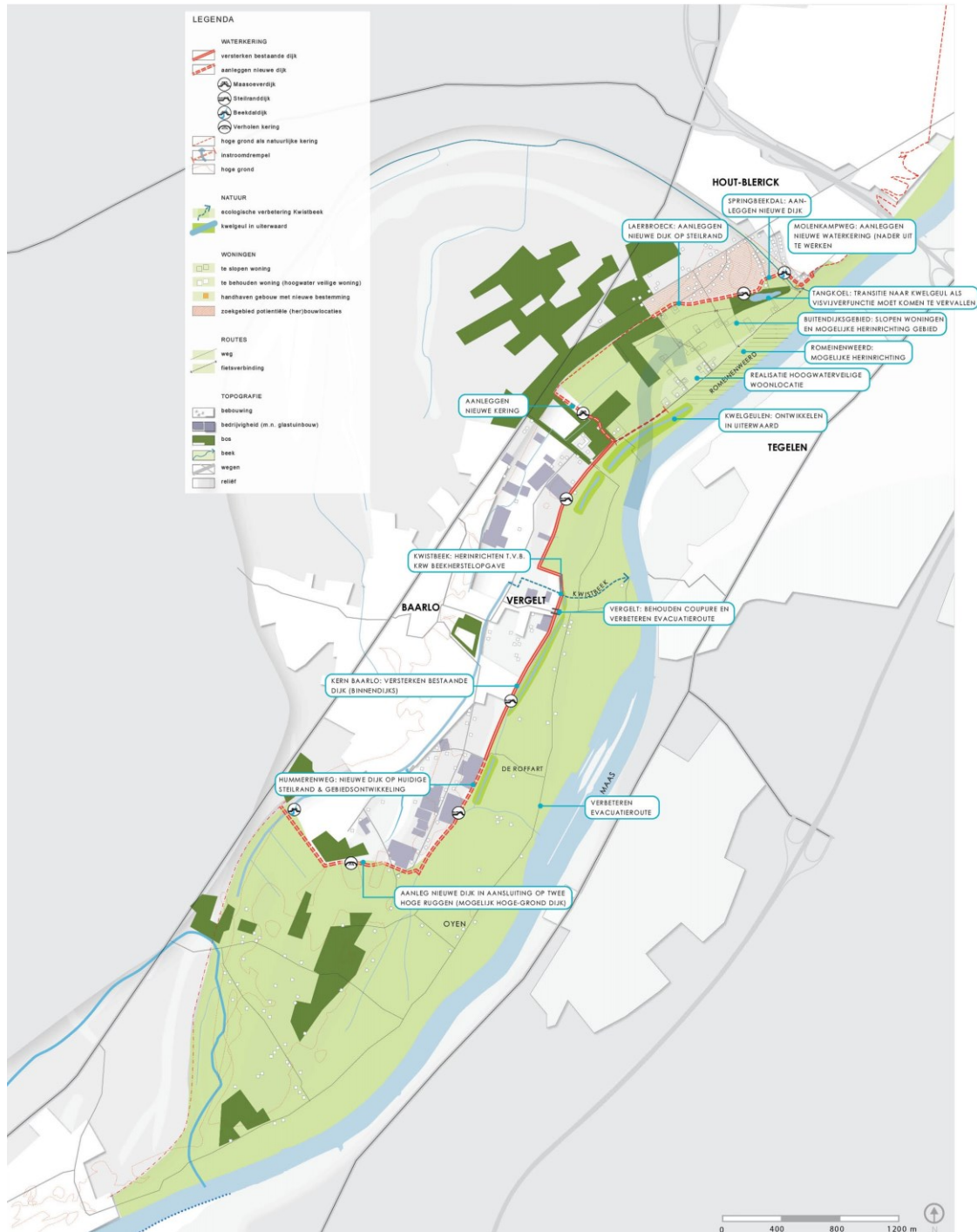
4 Participatie in de planuitwerkingsfase

4.1 Participatie per maatregel

In de planuitwerkingsfase wordt het ontwerp van de maatregelen voor de dijkversterking en dijkverlegging (systeemmaatregel), voor het beekherstel en voor de kwelgeulen verder uitgewerkt in een projectbesluit.

Het doel van de participatie in deze fase is om alle belanghebbenden en belangstellenden de gelegenheid te bieden om betrokken te zijn bij de totstandkoming van de projectbesluiten. Om zo uiteindelijk het best passende plan te realiseren.

De participatie in de planuitwerkingsfase vindt per maatregel plaats. In onderstaande afbeelding is het voorkeursalternatief weergegeven dat verder uitgewerkt gaat worden.

Figuur 3. Voorkeursalternatief Baarlo - Hout-Blerick

De maatregelen in het Voorkeursalternatief zijn:

1. Dijkversterking, om te voldoen aan de waterveiligheidsnormering volgens de Omgevingswet;
2. Dijkverlegging, om de stijging van de waterstand als gevolg van de dijkversterkingen te beperken en zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden;
3. Beekherstel Kwistbeek, om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW);
4. Aanleg van kwelgeulen om een bijdrage te leveren aan de doelen van de KRW door kansen voor kwelnatuur te creëren;
5. Gebiedsontwikkeling Hummerenweg, om gelijktijdig met de op de steilrand aan te leggen dijk het gebied anders in te richten;
6. Deugdelijke evacuatie routes en voorzieningen, om bij hoogwater tijdig en veilig te kunnen evacueren.

4.2 Participatie doelgroepen

In de planuitwerkingsfase worden per maatregel verschillende groepen participanten betrokken. De verschillende groepen die gevraagd worden te participeren en hun belang zijn hieronder toegelicht:

- Individuele burgers/bedrijven die een direct belang hebben als grondeigenaar/-gebruiker, bewoner, aanwonende, onderneming of andere individuele organisatie. Ze participeren vanuit dit belang;
- Belangengroepen namens burgers/bedrijven die een direct belang hebben en (centraal) georganiseerd zijn. Ook kunnen dit belangengroepen zijn uit een deelgebied of een thema zoals cultuurhistorie. Ze participeren vanuit dit belang. In het project Baarlo – Hout-Blerick zijn dit Dorpsraad Hout-Blerick, HSV gemeente Venlo (hengelsportvereniging), VVE Boerderij Molenkamp, Dorpsoverleg Baarlo, Vereniging Baarlo-Noord, Vereniging collectieve belangen Laerbroeck;
- Thema-vertegenwoordigers en/of specialisten, die geen direct belang hebben maar wel een toekomstvisie op het gebied bijvoorbeeld als regelmatig gebruiker van een gebied. Ook kunnen partijen meedenken met kennis over een thema (bijvoorbeeld 'natuurinclusieve landbouw'). Ze participeren vanuit hun kennis over een thema, zijn betrokken bij gebiedsbrede vraagstukken en stellen zich op als meedenker bij visievorming en ontwerpkeuzes. Thema's die aan bod kunnen komen zijn cultuurhistorie, natuur, landbouw, recreatie. In het project Baarlo – Hout-Blerick participeren reeds Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) en Limburgs Landschap. Ook denken wij aan IVN Limburg (stichting t.b.v. natuureducatie), Natuur en Milieufederatie Limburg, Lokale afdelingen van de ANWB (recreatie en toerisme), Fietsersbond, Plattelandscoöperatie Peel en Maas, Heemkundekring Blariacum (cultuurhistorie), Lokale ondernemersverenigingen en Staatsbosbeheer;
- Collega overheden, die een direct belang als organisatie hebben. Denk aan gemeente Peel en Maas en gemeente Venlo als ook Rijkswaterstaat. Zij participeren vanuit hun belang. Afstemming met de toekomstige beheerorganisaties zodat te realiseren objecten bij oplevering van het project kunnen worden overgedragen heeft expliciete aandacht.

De inbreng en participatie van collega overheden in het ontwerpproces staat los van hun rol als Bevoegd Gezag. Alle overheden behouden hun formele verantwoordelijkheid van bevoegd gezag ten aanzien van besluiten en vergunningen.

Adviseurs

Over het projectbesluit en het project-MER wordt advies gevraagd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer), betrokken bestuursorganen als provincie Limburg, gemeente Peel en Maas en Venlo en waterschap Limburg en aan de wettelijke adviseurs, zoals de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) = Minister voor natuur en stikstof en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) (in de praktijk de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)), Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en Rijkswaterstaat (RWS). Daarnaast is er het Q team: dit is een team van specialisten (onafhankelijke adviseurs) op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies over de ruimtelijke kwaliteit in projecten binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma van Waterschap Limburg. Hieronder valt ook Baarlo – Hout-Blerick.

4.3 Participatiemomenten

In de planuitwerkingsfase zijn participatiemomenten gerelateerd aan:

- kennisgeving Voornemen en Participatie projectbesluit;
- het ontwerpproces en de inpassing in het landschap;
- het effectenonderzoek inclusief eventueel benodigde mitigerende en compenserende maatregelen;
- de planprocedure.

4.4 Participatievormen

In de planuitwerkingsfase worden verschillende participatievormen ingezet. In deze paragraaf zijn deze beschreven.

Ontwerpbijeenkomsten

Tijdens de planuitwerkingsfase wordt het ontwerp uitgewerkt en waar nodig varianten onderzocht en afgewogen. Thema-specialisten (cultuurhistorie, natuur, landbouw, recreatie) en lokale vertegenwoordigers zullen tijdens de ontwerpbijeenkomsten hun specifieke kennis inbrengen. Er zullen ontwerpbijeenkomsten voor een deelgebied en het hele gebied georganiseerd worden. Bij ontwerpbijeenkomsten voor het hele gebied wordt integraal gekeken naar thema's zoals recreatie, cultuurhistorie/archeologie, verkeer, techniek, waterhuishouding en natuur.

Keukentafelgesprekken

Met de eigenaren op wiens perceel maatregelen worden voorzien, vinden (afhankelijk van de situatie en mogelijke gevolgen) individuele gesprekken plaats vóór bijeenkomsten met een grotere groep. Dit zijn zogenaamde keukentafelgesprekken. Dit zijn gesprekken bij mensen thuis of met diverse betrokken partijen in kleiner verband over een specifieke situatie. In deze gesprekken krijgen direct betrokkenen de ruimte om kansen, zorgen en wensen te bespreken. Als het ontwerp persoonlijke belangen raakt, wordt dit besproken in één op één keukentafelgesprekken. Dat geldt ook voor gesprekken over het verwerven van voor het project benodigde gronden.

Informatiebijeenkomsten

Op deze bijeenkomsten wordt de stand van zaken van het project toegelicht. Aan de hand van informatiepanelen en/of presentaties wordt informatie toegelicht, kunnen vragen gesteld worden en worden gesprekken gevoerd.

Klankbordgroep

Voor het totale project Baarlo – Hout-Blerick wordt een klankbordgroep opgericht. De klankbordgroep is een representatieve vertegenwoordiging van de belangen die samen komen in het project, waarbij de vertegenwoordigers oog hebben voor het algemeen belang. De groep vervult een klankbordfunctie voor het hele gebied en het totale project met alle maatregelen. Om de klankbordgroep goed te informeren, worden de resultaten en bevindingen uit de ontwerpbijsenkomsten op hoofdlijnen teruggekoppeld.

Mogelijkheid van zienswijzen

In de MIRT-planuitwerkingsfase worden de maatregelen in het voorkeursalternatief verder in detail uitgewerkt in aparte projecten en vastgelegd in verschillende (project)besluiten. Voor elk project wordt een ontwerp projectbesluit ter inzage gelegd. Gedurende de ter inzage periode kan iedereen die dat wenst een zienswijze op het projectbesluit en eventuele bijbehorende besluiten zoals een vergunning indienen. Vervolgens zal het bevoegd gezag op deze zienswijzen reageren in een Nota van Antwoord en indien de zienswijzen aanleiding geven, het projectbesluit hierop aanpassen. Daarna stelt het bevoegd gezag het definitieve projectbesluit vast en legt dit ter inzage. Het projectbesluit treedt in werking 4 weken na bekendmaking van het projectbesluit.

4.5 Doorkijk participatie realisatiefase

Na de vaststelling van het Projectbesluit start de realisatiefase.. Voor de realisatiefase wordt het participatieplan geactualiseerd. Dat plan richt zich op de voorbereiding en uitvoering van de voor de maatregelen benodigde werkzaamheden. Daarbij gaat het vooral om het voorkomen/verminderen van bouwhinder en het waarborgen van de veiligheid in de omgeving.

5 Conditionerende onderzoeken en grondverwervingsproces

5.1 Conditionerende onderzoeken

In de planuitwerkingsfase wordt (vervolg)onderzoek gedaan naar verschillende aspecten van het gebied die van belang zijn voor het ontwerp en de realisatie van de maatregelen; dit wordt met een algemene term 'conditionering' genoemd. Het gaat bijvoorbeeld om het eventueel verleggen van kabels en leidingen, in het gebied aanwezige natuurwaarden (flora en fauna), (grond)water- en bodemkwaliteit, eventuele verontreinigingen in de bodem, eventuele in de bodem aanwezige explosieven/oorlogsresten uit WOII en archeologische en cultuurhistorische waarden. De resultaten van deze onderzoeken zijn beschikbaar voor belangstellenden.

Het onderzoek in het veld wordt uitgevoerd voordat de maatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Er zijn onderzoekers in het veld die metingen verrichten, boringen doen en mogelijk overlast veroorzaken. Hierover vindt zorgvuldige afstemming en communicatie plaats. Niet alleen met de perceeleigenaren, maar ook met andere omwonenden om toe te lichten waarom deze werkzaamheden plaatsvinden en welke overlast tijdens het onderzoek kan plaatsvinden. Aan alle perceeleigenaren en/of gebruikers wordt vooraf toestemming gevraagd voor het uitvoeren van de onderzoeken op hun grond. Daarbij worden afspraken gemaakt over aandachtspunten voor het uitvoeren van de onderzoeken.

Resultaten uit deze onderzoeken zijn van belang voor de verdere detaillering en het ruimtebeslag van het ontwerp van de dijk, de kwelgeulen en de Kwistbeek.

5.2 Grondverwerving

Ook grondverwerving is een proces dat om een zorgvuldige aanpak vraagt. De omgeving heeft vaak alle begrip voor het verbeteren van de hoogwaterveiligheid in het gebied. Voor grondeigenaren kan de impact groot zijn, als er grond en/of vastgoed (van hen) nodig is voor de aanleg, verlegging of versterking van de dijk, voor de aanleg van kwelgeulen en voor het herstel van de Kwistbeek.

Alle perceel- en/of vastgoedeigenaren die mogelijk geraakt worden door het project Baarlo – Hout-Blerick worden aangeschreven. De maatregelen worden besproken in ontwerpbijsamelingen of keukentafelgesprekken.

De kaart van het voorkeursalternatief geeft een indicatie van de te verwerven gronden en/of opstallen. In de planuitwerkingsfase wordt meer in detail duidelijk welke gronden en opstallen er nodig zijn om de realisatie van het project mogelijk te maken. Op dat moment kan hierover concreter met de grond- en/of vastgoedeigenaren worden gesproken en een toelichting worden gegeven over de planning en processtappen van het verwervingsproces. Het streven is om in de planuitwerkingsfase tot minnelijke overeenstemming over verwerving en schadeloosstelling te komen. Indien partijen niet tot overeenstemming kunnen komen, kan de overheid verschillende procedures (zoals onteigening) doorlopen om het eigendom te verkrijgen. Deze procedures kunnen worden doorlopen vanaf de vaststelling van het projectbesluit, aan het einde van de planuitwerkingsfase.

6 Communicatie

6.1 Algemene communicatieaanpak

Communicatie is de wijze waarop belanghebbenden en belangstellenden geïnformeerd worden over het project. Naast de beschreven participatie- en contactmomenten vindt de communicatie plaats via nieuwsbrieven en de website www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking-baarlo-hout-blerick. Verslagen, presentaties en kaartmateriaal van de informatieavonden worden op de website ter beschikking gesteld. De omgevingsmanager is aanspreekpunt voor het verstrekken van informatie en het beantwoorden van vragen van betrokkenen die per e-mail of telefonisch worden gesteld. De communicatieaanpak voor de planuitwerkingsfase is hieronder weergegeven.

Uitgangspunt	Uitleg
1. De informatievoorziening over het project op peil houden	De omgeving zowel via online als offline kanalen actief op de hoogte houden van de stand van zaken van het project. Zo worden de website en sociale media kanalen regelmatig geactualiseerd, verschijnt maandelijks de digitale nieuwsbrief en vinden er o.a. diverse bijeenkomsten plaats. Focus ligt op actieve communicatie.
2. Mensen centraal stellen	In beeld brengen wat de maatregelen betekenen voor mensen die in het gebied wonen en werken. Zo worden bijvoorbeeld verhalen van inwoners en ondernemers gedeeld.
3. Bestuurders informeren	Bestuurders worden actief geïnformeerd over de voortgang van het project. Een (jaarlijks) veldbezoek kan hier deel van uit maken.
4. Samenwerking met HWBP, Waterschap Limburg en andere organisaties voortzetten	Met de diverse samenwerkingspartners wordt informatie uitgewisseld over de stand van zaken van het project. Daarnaast wordt er over en weer nieuws gedeeld waar mogelijk.
5. Informatie rondom het project besluit delen	De projectprocedure voor een projectbesluit Omgevingswet en de bijbehorende besluiten en documenten worden aan de omgeving kenbaar gemaakt. Daarbij wordt ook uitleg gegeven over de betekenis en consequenties van de besluiten en de mogelijkheden te reageren.
6. Zichtbaar zijn en mijlpalen vieren	Er gebeurt veel in een project voordat daadwerkelijk de schop de grond in gaat. Dit maken we zichtbaar door aansprekende middelen te ontwikkelen zoals visualisaties, actief over veldonderzoeken te communiceren, verslag te doen van diverse bijeenkomsten en de media op de hoogte te houden via persberichten of -bijeenkomsten. Mijlpalen vieren we samen met de omgeving. Daar worden passende activiteiten of middelen voor benut.

Tabel 1. Communicatieaanpak

6.2 Altijd in contact

In dit project werken Waterschap Limburg, gemeente Peel en Maas, gemeente Venlo, Provincie Limburg, ministerie van IenW en RWS nauw samen.

Het project is dagelijks bereikbaar via telefoon, online meetings, e-mail of sociale media.

Heeft u vragen? Omgevingsmanagers Marita Cals, Bart van Kruisbergen en Sophie Nijskens staan voor u klaar. Neem contact op via 088 – 88 90 100 of stuur een e-mail naar dijkversterking@waterschaplimburg.nl.

Meer informatie over het project Baarlo – Hout-Blerick is te vinden op de website www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking-baarlo-hout-blerick.